

Anvisad att söka till reguljära studier och sen då?

Förslag till hur fler vuxna ska fullfölja en utbildning och komma i arbete

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Förord

I spåren av covid-19-pandemin ökade arbetslösheten i Sverige. Regeringen har därför genomfört och föreslagit omfattande satsningar inom arbetsmarknads- och utbildningsområdet. Platser på yrkesutbildningar har utökats och ska utökas ytterligare. Arbetsförmedlingen har fått i uppdrag att anvisa betydligt fler individer att söka till reguljär utbildning och individer har fått ökade möjligheter att studera med aktivitetsstöd.

En ökad tillgång till utbildning som leder till jobb är bra, det tjänar både individen och samhället på. Individer behöver kunna bygga på och bygga om sin kompetens genom hela yrkeslivet. Arbetsgivare måste kunna rekrytera kompetens. Men för att det ska fungera i praktiken måste olika satsningar och system hänga ihop.

Kommunal vuxenutbildning (komvux) förväntas vara en nyckel i satsningarna men får trots det svåra och kortsiktiga förutsättningar för att lösa stora och långsiktiga problem. Det SKR ser är att det finns oklarheter i anvisningssystemet kring ansvarsfördelningen mellan stat och kommun, hur samarbetet ska ske mellan Arbetsförmedlingen, kommunerna och fristående aktörer, samt hur olika bidrag relaterar till varandra. Det finns också olika förväntningar på när och om ekonomiskt bistånd ska komplettera de statliga ersättningar som finns.

För att regeringens satsningar på området ska få önskvärd och nödvändig effekt ser SKR att det behövs ytterligare åtgärder. Det handlar t.ex. om mer vägledning och stöd till individer innan, under och efter utbildning. Satsningarna på komvux måste utvecklas och kompletteras. Samarbetet mellan kommuner, Arbetsförmedlingen och fristående aktörer måste stärkas. Åtgärdas inte detta ser vi en stor risk för att många individer utbildas till arbetslöshet eller fortsatt bli kvar i långtidsarbetslöshet.

Stockholm, september 2021

Monica Sonde

Avdelningen för utbildning och arbetsmarknad

Innehåll

Sammanfattning	5
Resultat	5
SKR:s förslag	6
Komvux är en nyckel för att minska arbetslösheten	9
Behov av mer utbildning i arbetsmarknadspolitiken.....	9
... och mer arbetsmarknad i utbildningspolitiken	10
Målgruppen för anvisningar till studier	10
Studiefinansiering.....	11
Resultat	12
Redovisning av resultat	12
Förslag till hur fler vuxna ska fullfölja en utbildning och komma i arbete.	19
Utgångspunkter för förslagen	19
SKR:s förslag	21
Referenser.....	25

Sammanfattning

Mot bakgrund av högre arbetslöshet, och konsekvenser av covid-19-pandemin, har regeringen presenterat stora satsningar på arbetsmarknads- och utbildningsområdet. En bärande tanke är att utbildning är en viktig åtgärd för att ta Sverige ur krisen. Till exempel har anslaget höjts markant för att finansiera fler yrkesutbildningsplatser i kommunal vuxenutbildning (komvux).

Arbetsförmedlingen har möjlighet och redskap att uppmuntra individer att söka sig till reguljära studier. I syfte att fler arbetssökande ska få förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden fick myndigheten, under hösten 2020, i uppdrag, att anvisa betydligt fler arbetslösa till reguljära studier vilket oftast handlar om studier inom komvux. Målgruppen för detta uppdrag är framförallt individer utan gymnasial utbildning, eller individer som har behov av omställning. Samtidigt infördes en förordningsändring som innebar att fler individer gavs möjlighet att studera med aktivitetsstöd under maximalt 12 månader.

I denna rapport används begreppet ”anvisningssystemet” gällande Arbetsförmedlingens samlade uppdrag att anvisa individer att ansöka till studier inom reguljär utbildning. Syftet är att ge en nulägesbild av hur anvisningssystemet fungerar i praktiken, samt lämna förslag till förbättringar. Individerna inom anvisningssystemet finns inom ramen för den kommunala förvaltningen, komvux framförallt men en del uppbar också ekonomiskt bistånd för sin försörjning, SKR föreslår åtgärder även inom detta område.

Det resultat som redovisas baseras på erfarenheter från SKR:s medlemsnätverk inom arbetsmarknads-, integrations och utbildningsområdet samt ekonomiskt bistånd. Det bygger också på en kommunenkät till samtliga Sveriges kommuner om ekonomiskt bistånd vid studier, och en undersökning som genomförts av Zweig Solutions under december 2020 och våren 2021 på uppdrag av SKR.

Resultat

Ett centralt resultat är att det behövs mer vägledning och stöd till individer inför, under och efter utbildning för att de ska kunna påbörja och fullfölja sina studier, men också för att individerna ska uppnå målet med insatsen, dvs. få en anställning.

Det framgår att det finns oklarheter gällande individernas olika möjligheter att finansiera sina studier. För de individer som saknar möjlighet att söka ersättning från en a-kassa och endast erhåller aktivitetsstöd på lägsta nivå krävs många gånger kompletterande ekonomiskt bistånd för att de ska klara sin försörjning. Att det finns flera vägar för individen att finansiera sina studier skapar förvisso möjligheter men ger också otydliga förutsättningar och en oklarhet om vilken aktör som ansvarar för studiefinansieringen.

Många kommuner visar handlingskraft och stort engagemang för att möta de ökade utbildningsbehoven på arbetsmarknaden och har byggt ut komvux på ett exceptionellt sätt. Men för att möta ökade volymer och nya satsningar efterlyser kommunerna bättre och mer långsiktiga planeringsförutsättningar.

SKR:s förslag

I rapporten presenterar SKR ett antal förslag för hur fler individer ska ges möjlighet att påbörja och fullfölja en yrkesutbildning och hur komvux i än högre grad ska kunna bidra till att lösa rådande samhällsutmaningar, så att regeringens satsningar därmed kan få önskvärd och nödvändig effekt.

SKR anser att regeringens satsningar på mer utbildning i arbetsmarknadspolitiken i grunden är bra. Många individer har behov av vuxenutbildning för att kunna fullfölja sin utbildning, men också för att kunna yrkesväxla och ställa om från en sektors arbetsområde till ett annat. Inom kommuner och regioner, såväl som inom näringslivet, finns stora behov av att rekrytera individer med rätt kompetens. Men det får inte bli ett ensidigt fokus på utbildningsinsatser. Målgruppen är heterogen. Många elever är till följd av sina förutsättningar i behov av mycket vägledning och stöd för att kunna påbörja och fullfölja sin utbildning, andra kan vara i behov av att kombinera utbildning med andra arbetsmarknadsinsatser. I målgruppen finns både de elever som behöver läsa en kortare utbildning, och de som har en väldigt lång utbildningsväg framför sig. För en del är utbildning inte svaret utan andra former av stöd krävs för att kunna komma till arbete.

För att regeringens intentioner ska kunna realiseras är det även nödvändigt att olika satsningar och system hänger ihop. Därutöver måste kommunerna få långsiktiga förutsättningar att bygga ut utbildningssystemet med kvalitet på ett sätt som matchar efterfrågan på arbetsmarknaden.

Komvux och yrkesvux

Fler utbildningsplatser och fler vägar för individer till studier är en bra början, men platserna måste fyllas av elever som får rimliga förutsättningar att påbörja och fullfölja en yrkesutbildning. Komvux kan inte på egen hand uppfylla de varierande behov som finns för att den heterogena målgruppen ska få förutsättningar att söka och fullfölja sin utbildning och få långsiktigt hållbara anställningar, dessutom utan att det tillförs extra resurser till kommunsektorn för detta utökade uppdrag.

SKR föreslår därför att regeringen:

- Säkerställer att Arbetsförmedlingens uppdrag att anvisa individer till reguljära studier följs av finansiering till kommunerna för att kunna möta målgruppens behov på ett bättre sätt.
- Möjliggör ökad långsiktighet i finansieringen av regionala yrkesutbildningar för vuxna (yrkesvux).
- Skapar starkare incitament för huvudmän att anordna dyra yrkesutbildningar som är av ett intresse ur ett kompetensförsörjningsperspektiv.

Arbetsmarknadspolitik och arbetsmarknadsinsatser

För att utbildning ska löna sig, både för individen och samhället, är det viktigt att individen får möjligheter att bli anställningsbar. Det krävs en väl fungerande anvisning, en utbildning med ett relevant innehåll och tillgång till stöd för individen att kunna fullfölja sina studier. För att det ska fungera bättre krävs ett ökat samarbete mellan Arbetsförmedlingen, komvux, fristående aktörer och arbetsgivare, samt i de fall det är aktuellt också med ekonomiskt bistånd. Arbetsförmedlingens uppdrag och ansvar för de individer som anvisas visar sig i praktiken inte alltid nå hela vägen fram. Att individer anvisas till att söka till reguljär utbildning ser SKR inte som tillräckligt.

SKR föreslår därför att regeringen:

- Utvecklar anvisningssystemet till att inkludera mer vägledning och stöd från Arbetsförmedlingen innan men även under och efter, studier.
- Skyndsamt säkrar att samarbete och informationsutbyte om individer sker mellan Arbetsförmedling, kommun och fristående aktör.
- Utvärderar Arbetsförmedlingens arbete med uppdraget att anvisa individer till reguljära studier, dess resultat och effektivitet.

Individens försörjning

Utbildning är ett åtagande för individen. För att som vuxen ha möjlighet att studera är det avgörande att försörjningen är tryggad. Aktivitetsstödet räcker inte alltid till, vare sig i nivå eller omfattning i tid, och individer kan komma att behöva komplettera med ekonomiskt bistånd från kommunen. Att ekonomiskt bistånd behöver täcka upp för statliga ersättningar är inte rimligt, och inte önskvärt. Ekonomiskt bistånd är varken till sin utformning eller handläggning anpassat för att vara en arbetslöshetsersättning eller en studiefinansiering.

SKR föreslår därför att regeringen:

- Utreder möjligheten för individer att studera med aktivitetsstöd längre än 12 månader.
- Säkerställer att individens försörjning täcks av ett ändamålsenligt studiemedelssystem som bygger på individens behov av försörjning, inte hushållets.
- Genomför en bred översyn av ekonomiskt bistånd.

Komvux är en nyckel för att minska arbetslösheten

Under första halvåret av 2021 har utsikterna för svensk ekonomi och arbetsmarknad förbättrats. Arbetslösheten är dock fortsatt hög och effekterna av pandemin bedöms som långvariga, framför allt med tanke på det stora antalet långtidsarbetslösa. Det finns dessutom en osäkerhet kring utvecklingen och återhämtningen framöver.

I slutet av juli uppgick antalet långtidsarbetslösa till rekordhöga 189 500 personer som varit utan arbete i mer än 12 månader. Arbetsförmedlingen bedömer att antalet långtidsarbetslösa kommer att fortsätta att öka, och kan komma att överstiga 200 000 personer under prognosperioden. Det är en dyster rekordnivå. Det anses också finnas en överhängande risk för ökade obalanser på arbetsmarknaden vilket innebär en stor utmaning under de kommande åren.¹

Redan innan pandemin fanns även en långvarig utmaning med en otillräcklig matchning på arbetsmarknaden, och nu när ekonomin startar om kommer det att finnas ett stort behov av rätt kompetens. Individens möjligheter att söka sig till de nya jobben kommer vara beroende av att de har de kunskaper och kompetenser som efterfrågas.²

Behov av mer utbildning i arbetsmarknadspolitiken...

Regeringen bedömer att det behövs mer utbildning i arbetsmarknadspolitiken, och vill öka tillgången på utbildningsinsatser som motsvarar arbetsmarknadens behov – både på kort och på längre sikt. I syfte att möta efterfrågan inom bristyrken och stärka kompetensen hos de arbetssökande tillförs medel för att öka tillgången till arbetsmarknadsutbildningar genom kortare yrkesinriktade utbildningar.

Arbetsförmedlingen får också i regleringsbrevet ett utökat uppdrag om att arbeta för att andelen individer som övergår till reguljär utbildning, särskilt yrkesutbildning, ska öka väsentligt. Uppdraget presenterades i september och

¹ Arbetsförmedlingen (2021). Arbetsmarknadsutsikterna, våren 2021. Utvecklingen på arbetsmarknaden 2021–2022.

² Presentationsbilder på regeringens pressbriefing om utbildning till jobb, 2020-09-03

infördes i oktober 2020. Regeringen underlättar även möjligheten för fler arbetslösa att kunna studera med aktivitetsstöd, en regelförändring som trädde i kraft i november 2020. Syftet med det nya uppdraget till Arbetsförmedlingen är att förbättra och effektivisera arbetssökandens väg till ett nytt jobb.³

... och mer arbetsmarknad i utbildningspolitiken

Regeringen satsar stort på en utbyggnad av kunskapslyftet med fler utbildningsplatser inom komvux, yrkeshögskola, universitet och högskolor, samt folkhögskola.

Utbyggnaden inom komvux handlar bl.a. om fler platser inom regional yrkesutbildning för vuxna (yrkesvux)⁴. Satsningen ska nå de grupper som saknar gymnasieutbildning eller som behöver komplettera sin gymnasiala yrkesutbildning. Statsbidraget utökades med 1 miljard kronor 2020 och 1,3 miljarder kronor 2021. Yrkesvux ska stärkas genom slopad kommunal medfinansiering 2020 (tidigare krävdes 50 procent) och generösare villkor från 2021 där kommunerna istället för 50 procent behöver gå in med 30 procents kommunal medfinansiering.

I vårändringsbudgeten 2021 föreslår regeringen en satsning inom yrkesvux på nästan 800 miljoner kronor för utbildningar som kombinerar yrkeskurser med språk/sfi, s.k. kombinationsutbildningar. Satsningen innebär en fördubbling av antalet platser inom nuvarande budgetår. Under 2020 använde kommunerna cirka 160 miljoner kronor för kombinationsutbildningar inom yrkesvux.

Målgruppen för anvisningar till studier

Arbetsförmedlingen anvisar individer att söka till studier. Anvisning görs efter att Arbetsförmedlingen gjort en samlad arbetsmarknadspolitisk bedömning av den arbetssökandes tidigare utbildning, erfarenhet och kompetens i relation till de krav som ställs på arbetsmarknaden för att få ett arbete. Om den arbetssökande bedöms ha behov av utbildning för att förbättra sina möjligheter till arbete, är den arbetssökande aktuell för anvisning att söka reguljära studier.

³ Arbetsförmedlingen (2021). Fler anvisningar till reguljär utbildning. Återrapport 2021.

⁴ Regionalt yrkesvux är en statsbidragssatsning på yrkesutbildning inom komvux, förordning 2016:937

En anvisning att söka studier kan även kombineras med vägledande och motive-
rande insatser, vid behov. Den arbetssökande måste även tillhöra målgruppen
för anvisning⁵

I praktiken sker anvisningen genom att den arbetssökande informeras om att
kontakta utbildningsanordnare för att söka en utbildning. Anvisningen läggs
som en aktivitet i den arbetssökandes planering och tidsätts med ett sista datum
då ansökan ska vara gjord och besvarad i den arbetssökandes aktivitetsrapport.

Antalet arbetssökande som anvisades under tidperioden 2020 till mars 2021 var
totalt 4294 personer. Det var fler kvinnor än män som anvisades (närmare 60
procent). En majoritet av de anvisade hade som högst en förgymnasial utbild-
ning (drygt 70 procent) och en betydande andel var utrikesfödda (drygt 85 pro-
cent).⁶ Arbetsförmedlingens volymmål för antal anvisade individer anges i
verksamhetsplanen och under 2021 ska 15 000 individer anvisas.

Studiefinansiering

För arbetssökande som är i behov av reguljära studier ska studierna som regel
finansieras av studiemedel eller studiestartsstöd.

Arbetssökande kan, i de fall där det är arbetsmarknadspolitiskt motiverat, även
erbjudas möjligheten att studera med aktivitetsstöd i upp till 12 månader. Ett
exempel på när studier med aktivitetsstöd kan vara motiverat enligt Arbetsför-
medlingen är när det bedöms vara det lämpligaste sättet att få en individ att
påbörja studier. Ett annat exempel är när den arbetssökande bedöms vara i
behov av utbildning men inte uppfyller villkoren för studiemedel eller studie-
startsstöd.

För att individen ska ha rätt till studiemedel hos CSN måste t.ex. individen ta ett
visst antal poäng per heltidsvecka och individer som studerat tidigare måste ha
klarat kraven på studieresultat för att få nya studiemedel.

⁵ Att individen deltar i de arbetsmarknadspolitiska programmen jobb- och utvecklingsgarantin
(JOB) eller etableringsprogrammet samt i de fall då myndigheten också kan bevilja aktivitetsstöd
för de studier som den arbetssökande anvisas att söka till.

⁶ Arbetsförmedlingen (2021). Fler anvisningar till reguljär utbildning. Återrapport 2021.

Resultat

De resultat som redovisas i rapporten bygger på nulägesbeskrivningar och erfarenheter från SKR:s medlemsnätverk inom arbetsmarknads-, integrations- och utbildningsområdet samt ekonomiskt bistånd.

SKR har också genomfört en kommunenkät under våren 2021 som bl.a. handlar om ekonomiskt bistånd vid studier och hur samverkan med Arbetsförmedlingen fungerar. Enkäten omfattade fyra frågor och möjlighet till fritextsvar. Enkäten sändes ut till alla 290 kommuner och svarsfrekvensen var cirka 87 procent.⁷

Därtill har SKR under december 2020 till mars 2021 givit konsultbolaget Zweig Solutions i uppdrag att belysa hur Arbetsförmedlingens uppdrag att anvisa fler individer till reguljära studier fungerar i praktiken. Undersökningen utgick från följande frågeställningar:

- Vilka personer kommer att anvisas från Arbetsförmedlingen till komvux?
- Vilken effekt kommer detta att ha på kommun och individ?
- Vilka förändringar behöver genomföras?

Undersökningen omfattade 24 intervjuer med informanter som på olika sätt har erfarenhet av undersökningens fokusområde och kan belysa frågeställningarna utifrån olika perspektiv. Urvalet innefattade representanter för kommuner (kommunalråd och chefer för utbildningsförvaltningar), rektorer, chefer på Arbetsförmedlingens lokala kontor eller regionkontor, riksdagsledamöter och tjänstepersoner i riksdagen och på Arbetsmarknadsdepartementet, företrädare för Skolverket, samt fackliga företrädare och representant från ett lärosäte.

Redovisning av resultat

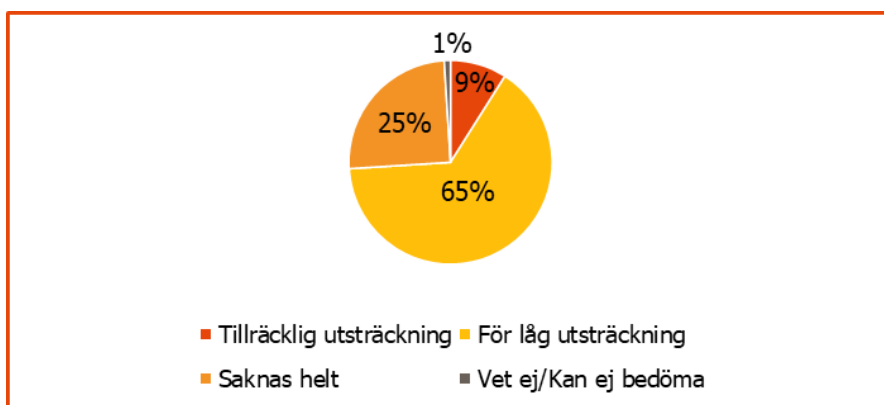
Samverkan fungerar inte tillfredsställande

Arbetsförmedlingens uppdrag att anvisa individer till reguljära studier bygger på samverkan mellan stat och kommun om individen. Arbetsförmedlingen beskriver i en rapport om ekonomiskt bistånd att en mer fördjupad samverkan är

⁷ I Göteborg besvarades enkäten på stadsdelsnivå, det totala antalet möjliga respondenter var därför 293.

aktuell vid behov av att samordna kommunala och arbetsmarknadspolitiska insatser. Det kan t.ex. handla om att klargöra den arbetssökandes behov och förutsättningar samt att skapa en gemensam bild av vilka insatser som är mest lämpliga för individen och vilken aktör som kan tillhandahålla dessa.⁸ En stor utmaning är dock att samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommuner, inte fungerar tillfredställande. I den genomförda enkäten bedömer 90 procent av de svarande kommunerna att Arbetsförmedlingen saknar tillräckliga resurser för samverkan och samråd kring enskilda, av dem anser 25 procent att Arbetsförmedlingen helt saknar resurser (se figur 1). Med resurser avses i detta sammanhang personell närvaro tillsammans med digital service och service på distans.

Figur 1: I vilken utsträckning bedömer ni att Arbetsförmedlingen har lokala resurser för samråd och samverkan kring individer med ekonomiskt bistånd i er kommun?

Not: Totalt antal svarande kommuner: 254 st.

Endast 9 procent uppger att resurserna är tillräckliga. Resultaten ligger i linje med en annan enkät som SKR genomförde hösten 2020 om samverkan m.m.⁹

Det råder också en stor osäkerhet i kommunerna kring Arbetsförmedlingens reformering där samarbetet om individer framöver främst är tänkt att ske via fristående leverantörer. Arbetsförmedlingen bedriver ett antal avgränsade pilotprojekt gällande att utveckla samverkan inför införandet av ett nytt system 2022. Kommunerna menar dock att systemet behöver fungera även under 2021. Brist på operativ samverkan försvårar samlade insatser kring individen, och

⁸ Arbetsförmedlingen (2021). Arbetssökande med ekonomiskt bistånd.

⁹ SKR (2020). Kommunala perspektiv på arbetsmarknadspolitiken 2020.

erfarenheten hos kommunerna är att sammanhållna insatser är en framgångsfaktor för individers möjlighet att påbörja och slutföra en utbildning.

Det behövs en struktur för genomförande och uppföljning

De personer som intervjuats i undersökningen pekar på att Arbetsförmedlingens uppdrag att anvisa individer till reguljära studier saknar en tydlig struktur för genomförandet. Kommunerna efterfrågar också betydligt mer information om vilka individer som anvisas och hur dessa individer sedan ska följas upp. Detta lyfts som mycket viktigt för att kommunerna t.ex. ska kunna planera utbildningsutbudet och kunna erbjuda utbildning som är anpassad efter arbets-sökandes förutsättningar.

Idag finns inte ändamålsenliga system för utbyte av information om vilka individer som omfattas av anvisning, och det finns inte heller system för att stegvis kunna följa hur den arbetssökande närmar sig arbetsmarknaden, eller den arbetssökandes progression efter att en anvisning att söka reguljära studier. Arbetsförmedlingen avser att förbättra IT-stödet för att öka uppföljnings-möjligheterna av den arbetssökande.¹⁰ Det finns även pågående uppdrag hos Skolverket och Arbetsförmedlingen om hur informationsutbytet mellan myndigheter och med kommuner samt fristående leverantörer kan förbättras. Uppdraget ska vara klart i november 2021. Mot bakgrund av att anvisningssystemet redan är i bruk så framstår vägen till att myndigheternas förslag eventuellt realiseras som oroväckande lång.

Bristen på möjligheter att utbyta information, och att kommunerna inte får information om vilka individer som anvisades, uppmärksammandes i samband med införandet av utbildningsplikt och av Utredningen för stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (KLIVA)¹¹

Två regelverk som inte möts

I undersökningen lyfts att regelverken hos Arbetsförmedlingen och komvux inte överensstämmer fullt ut och kan ha olika syften. Arbetsförmedlingen kan anvisa en individ att söka till studier t.ex. inom komvux, men kan inte ålägga

¹⁰ Arbetsförmedlingen (2021). Fler anvisningar till reguljär utbildning. Återrapporter 2021.

¹¹ Utredningen KLIVA (2019). På väg – mot stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk.

kommunen att ta emot individen. Kommunerna ska bedöma individens ansökan i enlighet med skollagen och de urvalsregler som gäller för antagning i komvux.

Enligt Skolverket kan detta innebära svårigheter. SKR får signaler från kommunerna om att svårigheterna kan handla om att individer inte alltid förstår skillnaden mellan att anvisas till att söka studier inom komvux, och att bli antagen till studier. I dag används dessutom olika terminologi inom komvux och Arbetsförmedlingen, och i vissa fall har begrepp som används delvis olika innebörd. Som exempel har begreppen reguljära studier och heltidsstudier en innebörd inom Arbetsförmedlingen och en annan inom komvux.

Bristande kommunala resurser för att jobba med anvisad målgrupp

Kommunerna lyfter att det finns en ekonomisk otydlighet när det gäller kostnader som har en koppling till Arbetsförmedlingens uppdrag att anvisa individer till reguljära studier, t.ex. det ökade behovet av studie- och yrkesvägledning. Det har framkommit i SKR:s medlemsnätverk såväl som i undersökningen att kommunerna, för att kunna öka utbildnings-volymen, behöver extra resurser då målgruppen är i behov av mycket vägledning, stöd och motiverande insatser för att påbörja och fullfölja en yrkesutbildning. Yrkesutbildningar är krävande utbildningar för individen. De är intensiva med heltidsstudier som bedrivs i högt tempo med höga krav på aktivt deltagande i skolan och på arbetsplatsen under det arbetsplatsförlagda lärandet, APL.¹²

Att behovet av stöd har ökat är ingen ny trend. Denna utveckling har under de senaste åren lyfts av statliga utredningar, och myndigheter, såväl som av kommuner. Antalet elever som t.ex. har kort utbildningsbakgrund, problem med psykisk ohälsa, eller tidigare skolmisslyckanden bakom sig har ökat inom komvux vilket ställer krav på stora anpassningar för att eleverna ska kunna fullfölja utbildningen.¹³ I genomförda intervjuer lyfts även att den berörda målgruppen kan ha svårigheter att hantera digital teknik, samt en bristande förståelse gällande hur utbildningssystemet är uppbyggt och vilka villkor som gäller för studiefinansiering.

¹² Nationellt centrum för svenska som andraspråk (2021). Att utveckla en integrerande språk- och yrkesdidaktik.

¹³ SOU (2018:71). En andra och en annan chans – ett komvux i tiden.

Individen blir länken mellan Arbetsförmedlingen och kommunen

Systemet där arbetssökande anvisas till att söka utbildning ställer höga krav på den enskilde individen. I första hand ska den arbetssökande efter en anvisning själv ta steget till utbildning, med hjälp av digitala karriärvägledningstjänster och stödet från t.ex. den kommunala väglednings- och antagningsfunktionen.

Kommunerna beskriver att detta i praktiken innebär att de således tar över ansvaret från Arbetsförmedlingen i att leda den arbetssökande till rätt utbildning, erbjuda studie- och yrkesvägledning och motivera individen under utbildningen. Det är den arbetslöse som ska återkoppla till Arbetsförmedlingen med antagningsbesked från komvux. Av intervjuerna framkommer att det är en utmaning för många elever att vara denna länk mellan Arbetsförmedlingen och kommunen, och att det finns en risk för att information faller mellan stolarna.

Oro för att personer slentrianmässigt anvisas

Arbetsförmedlingens uppdrag att anvisa individer till reguljära studier bygger på att myndigheten gör en samlad arbetsmarknadspolitisk bedömning av den arbetssökandes tidigare utbildning, erfarenhet och kompetens i relation till de krav som ställs på arbetsmarknaden för att få ett arbete. I myndighetens verksamhetsplan har det samtidigt fastslagits att de ska genomföra minst 15 000 anvisningar under 2021.

I undersökningen beskrivs en tydlig oro för att antalet individer som anvisas till studier kommer att bli ett mått på Arbetsförmedlingens effektivitet. Detta framkommer även i SKR:s medlemsnätverk. Det finns en risk för att den typen av mätbara mål kan leda till att personer som inte är motiverade eller har förutsättningar för utbildning kommer att anvisas att söka till studier. Kommunerna anger att de möter en del individer som är väldigt omotiverade till studier och som inte heller har förutsättningar för att genomgå och fullfölja en yrkesutbildning.

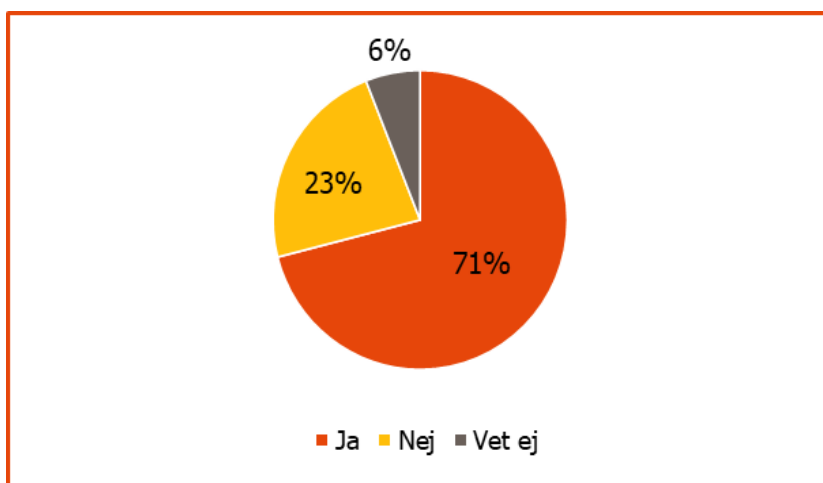
Aktivitetsstödet täcker inte alltid hela behovet av försörjning

För individer som har ett aktivitetsstöd på lägsta nivå kan det krävas ett kompletterande försörjningsstöd för att klara sin försörjning. Programdeltagare kan, som nämnts ovan, anvisas att söka studier och få möjlighet att studera upp

till 12 månader med aktivitetsstöd. Aktivitetsstödet räcker dock inte alltid till den enskildes försörjning.¹⁴

De individer som inte kan försörja sig på sitt aktivitetsstöd kan söka ekonomiskt bistånd inom ramen för den kommunala socialtjänsten för att uppnå en skälig levnadsnivå. För att vara berättigad till ekonomiskt bistånd ska den enskilde dels sakna inkomster och andra möjligheter för sin försörjning och dels uppfylla kraven på att stå till arbetsmarknadens förfogande. Av kommunenkäten framgår att drygt 70 procent av de svarande kommunerna mött individer i behov av kompletterande ekonomiskt bistånd vid studier (se figur 2).

Figur 2: Har det under det senaste halvåret förekommit att individer i er kommun sökt kompletterande ekonomiskt bistånd vid reguljära studier med aktivitetsstöd?

Not: Totalt antal svarande kommuner: 255 st.

Av dessa kommuner var det närmare 80 procent som beviljade kompletterande ekonomiskt bistånd vid reguljära studier med aktivitetsstöd.

Att kommunerna gör olika bedömningar grundar sig på att det görs olika tolkningar av regelverket. Å ena sidan ska studier finansieras via studiemedel och inte ekonomiskt bistånd. Å andra sidan deltar den enskilde i ett arbetsmarknadspolitiskt program vilket vanligtvis anses som tillräckligt för att hen ska bedömas stå till arbetsmarknadens förfogande och därmed ha rätt till ekonomiskt bistånd.

¹⁴ Försäkringskassan (2021). Om du deltar i ett program hos Arbetsförmedlingen.

Att bedriva studier under en längre tid, som normalt finansieras med studiemedel, inom ramen för arbetsmarknadspolitiska program är en företeelse som utmanar flera av grundprinciperna inom det ekonomiska biståndet, såsom att biståndet ska vara en kortvarig ersättning vid tillfälliga försörjningsproblem och att individen skall uttömma alla andra möjligheter till försörjning innan ekonomiskt bistånd kan aktualiseras. SKR har under våren 2021 i en skrivelse¹⁵ till regeringen påtalat att individens ersättningar vid arbetslöshet behöver ses över och vara en del av den aviserade utredningen om ekonomiskt bistånd.

Kommuner har vidare påpekat att många yrkesutbildningar är längre än 12 månader. Individer förväntas i allmänhet att ansöka om studiemedel hos CSN efter 12 månader, om de uppfyller villkoren för att beviljas studiemedel. För de som inte har möjlighet att beviljas studiemedel är det således oklart vilka finansieringsmöjligheter de har för att kunna fullfölja sin påbörjade utbildning.

CSN kan bli en lånefälla

I undersökningen framkommer att Kronofogden har uppmärksammat att studielån från CSN utgör en påtagligt stor andel av de ärenden rörande obetalda skulder som inkommer till myndigheten kopplade till utbildningsområdet. Att som individ inte kunna betala sina skulder och som en följd av det få betalningsanmärkningar hos Kronofogden kan innebära stora problem med att till exempel skaffa eller behålla ett boende. Om individen har obetalda årsbelopp på ett tidigare studielån eller obetalda återkrav, så påverkar det även individens rätt till att kunna få nya studiemedel från CSN.

¹⁵ I budgetpropositionen för 2021 aviseras att en utredning om försörjningsstöd ska tillsättas. SKR har i en skrivelse till regeringen presenterat delar som SKR anser att utredningen måste omfatta.

Förslag till hur fler vuxna ska fullfölja en utbildning och komma i arbete

I rapporten identifieras ett antal områden där SKR ser att det behöver vidtas ytterligare åtgärder för att systemet ska fungera väl för alla inblandade parter. SKR presenterar i följande avsnitt ett antal förslag för hur fler individer ska ges möjlighet att påbörja och fullfölja en yrkesutbildning och hur komvux i än högre grad ska kunna bidra till att lösa rådande samhällsutmaningar, så att regeringens satsningar därmed kan få önskvärd och nödvändig effekt.

Utgångspunkter för förslagen

Läget på svensk arbetsmarknad är fortfarande allvarligt och Arbetsförmedlingen beskriver den fortsatta utvecklingen som alltfjämt svårbedömd. Det som dock bedöms som säkert är att återhämtningen efter covid-19-pandemin kan komma att ta tid. Unga och utrikes födda är överrepresenterade både i de branscher som drabbats hårdast av krisen, och bland dem med tillfälliga anställningar. Det bedöms även finnas en överhängande risk att långtidsarbetslösheten blir kvar på en högre nivå än tidigare.

För att lösa långtidsarbetslöshet och samhällets kompetensbehov har Arbetsförmedlingen fått i uppdrag att anvisa betydligt fler individer att söka till reguljär utbildning. Nivåerna för hur många individer som anvisats är i nuläget inte så höga och det finns många kommuner som inte märkt av det utökade uppdraget. Men utifrån satta volymmål, och regeringens budskap om att det behövs mer utbildning i arbetsmarknadspolitiken där Arbetsförmedlingens uppdrag utgör en del, ser SKR behov av bättre förståelse för hur anvisningssystemet fungerar i praktiken.

Utbildning är bra – men ibland behövs också andra insatser

SKR delar Arbetsförmedlingens beskrivning om att vägledning, reguljär utbildning och arbetsmarknadsutbildning är viktiga verktyg för att hålla tillbaka arbetslösheten på kort och lång sikt. SKR delar vidare Arbetsförmedlingens analys om att utvecklingen sammantaget pekar på ett behov av en bred palett av

individuellt anpassade stödåtgärder för att bryta arbetslöshet i ett så tidigt skede som möjligt.¹⁶

SKR ser samtidigt en risk i att det kan bli ett för stort fokus på utbildning för målgruppen som är väldigt heterogen. Många elever är till följd av sina förutsättningar i behov av mycket vägledning och stöd för att kunna påbörja och fullfölja sin utbildning, andra kan vara i behov av att kombinera utbildning med andra arbetsmarknadsinsatser. I målgruppen finns både de elever som behöver läsa en kortare utbildning, och de som har en väldigt lång utbildningsväg framför sig eller de där utbildning inte är svaret utan där behovet snarare kan vara ytterligare arbetsmarknadsinsatser. I intervjuerna framgår också att det kanske inte är mer utbildning som de här individerna i första hand behöver.

Kommunernas planeringsförutsättningar är för snäva

Komvux har och ska spela en avgörande roll för att bryta långtidsarbetslöshet, främja nyanländas etablering, och ska bidra till samhällets kompetensförsörjning. Kommunernas vilja att satsa på komvux blir tydlig om man exempelvis tittar på hur kommunerna skalat upp antalet platser i yrkesvux föregående år, vilket dels har möjliggjorts genom de medel som tillförs av staten, dels genom att kommunerna har satsat egna medel.

Komvux är en nyckel i regeringens strategi att utbildning ska hjälpa Sverige genom krisen. Över en miljard kronor extra tillförs för fler platser i yrkesvux 2021, och extra medel ska tillföras 2022. Dock får kommunerna i nästa steg alltför snäva och kortsiktiga planeringsförutsättningar för att kunna använda medlen på ett ändamålsenligt sätt.

Kommunerna beskriver att det är svårt att hantera stora satsningar när de presenteras med kort framförhållning, t.ex. under innevarande budgetår. Det är i synnerhet problematiskt när kommunerna sedan får besked sent under året om hur stora tillskott de får lokalt, vid en tidpunkt då i stort sett alla antagningsomgångar för året är klara. Många kommuner skildrar hur de dessutom gick in i 2021 med stor osäkerhet kring finansieringen av yrkesvux vilket inte främjar incitamenten för att bygga ut verksamheten.

¹⁶ Arbetsförmedlingen (2021). Pandemin får strukturomvandlingen att accelerera.

Höjda förväntningar måste matchas med stärkta förutsättningar

Förväntningarna på komvux har således ökat och kan förväntas öka ytterligare under kommande år. Komvux ska i högre grad bidra till att möta nationella och regionala kompetensförsörjningsbehov och det finns förväntningar om att hantera utbildningskonsekvenser med anledning av pandemin. Kommunerna måste få långsiktiga förutsättningar att bygga ut utbildningssystemet med kvalitet och på ett sätt som matchar efterfrågan på arbetsmarknaden.

Kommunerna beskriver ett mycket ansträngt läge där t.ex. stora anpassningar har behövts göras i verksamheten för att hantera pandemin, det råder lärarbrist och yrkesvux ska byggas ut rejält på kort tid. Det är även ett flertal andra större förändringar på gång i år och kommande år som nya urvalsregler, en förenklad betygsskala, ämnesbetyg m.m.

Gemensamt för Komvuxutredningen (SOU 2018:71), Planering och dimensionering av gymnasial utbildning (SOU 2020:33) och KLIVA (SOU 2020:66) är att SKR påtalat att konsekvensutredningarna brister. I synnerhet gäller detta hur förslagen finansieras där det brukar vara otillräcklig eller obefintlig finansiering till komvux. Jämlikhetskommissionen (SOU 2020:46) konstaterar dock att det kommer att krävas väsentligt mer resurser till vuxenutbildningen än idag, givet den mycket stora insats som krävs för att de stora grupper som står utanför arbetsmarknaden ska kunna förvärva nödvändiga kunskaper och färdigheter. En fördubbling av dagens resurser, motsvarande 6 miljarder kronor, framstår enligt kommissionen som rimlig.

SKR:s förslag

Komvux och regionalt yrkesvux

Fler utbildningsplatser och fler vägar för individer till studier är en bra början, men platserna måste sedan fyllas av elever som får rimliga förutsättningar att påbörja och fullfölja en yrkesutbildning. Det räcker inte att regeringen skjuter till medel för fler utbildningsplatser, som kommunerna dessutom måste medfinansiera. Komvux kan inte på egen hand uppfylla de varierande behov som finns för att denna målgrupp ska kunna ges förutsättningar att söka och fullfölja sin utbildning och få långsiktigt hållbara anställningar, dessutom utan att det tillförs extra resurser till kommunsektorn för detta utökade uppdrag. Därtill behövs bättre planeringsförutsättningar för att bygga ut yrkesutbildningar för vuxna.

SKR föreslår därför att regeringen:

- **Säkerställer att Arbetsförmedlingens uppdrag att anvisa individer till reguljära studier följs av finansiering till kommunerna för att kunna möta målgruppens behov på ett bättre sätt.** SKR anser att det i grunden är positivt att utbildning sker inom det reguljära utbildningssystemet. En stor fördel är att eleverna får betyg och därmed en påbyggbar utbildning. Samtidigt är det helt avgörande att kommunerna får finansiering för att på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt kunna möta Arbetsförmedlingens utökade uppdrag som t.ex. innebär ökade volymer, fler elever i behov av olika stödinsatser och ökat behov av studie- och yrkesvägledning.
- **Möjliggör ökad långsiktighet i finansieringen av regionala yrkesutbildningar för vuxna.** SKR anser att det behövs en stabilare finansiering för yrkesvux, istället för som idag ett årligt beslut om statsbidrag. Långsiktighet möjliggör investeringar, rekryteringar och starkare implementering av reformer. Myndigheten för Yrkehögskolan (MYH) får ge besked om flera utbildningsstarter över en längre period, liknande förutsättningar bör även kunna ges till kommunerna.
- **Skapar starkare incitament för huvudmän att anordna dyra yrkesutbildningar som är av ett intresse ur ett kompetensförsörjningsperspektiv.** SKR anser att det behövs extra stöd till utbildningar som idag har litet söktryck, men som är av regionalt eller nationellt intresse ur kompetensförsörjningsperspektiv. Idag tar kommunerna en stor risk med att starta dessa ofta investeringstunga utbildningar, t.ex. inom industrin, där det kan vara svårt att fylla platserna. Inför någon form av startbidrag för utbildningar som initialt inte fyller platserna, liknande det bidrag MYH har.

Arbetsmarknadspolitik och arbetsmarknadsinsatser

För att utbildning ska löna sig, både för individen och samhället, är det viktigt att individen får möjligheter att bli anställningsbar. Det krävs en väl fungerande anvisning, en utbildning med ett relevant innehåll och tillgång till stöd för individen att kunna fullfölja sina studier. För att det ska fungera bättre krävs ett ökat samarbete mellan Arbetsförmedlingen, komvux, fristående aktörer och arbetsgivare, samt i de fall det är aktuellt också med ekonomiskt bistånd. SKR har

kontinuerligt lyft att arbetsmarknadspolitiken måste fungera under reformperioden 2019–2022 med ett likvärdigt stöd med kvalitet över hela landet.¹⁷ Arbetsförmedlingens uppdrag och ansvar för de individer som anvisas visar sig i praktiken inte alltid nå hela vägen fram.

SKR föreslår därför att regeringen:

- **Utvecklar anvisningssystemet till att inkludera mer vägledning och stöd från Arbetsförmedlingen innan, men även under och efter studier.** SKR anser att det inte är tillräckligt att individen bli anvisad att söka till studier. För att öka individernas förutsättningar för att kunna tillgodogöra sig utbildningen behövs något liknade Arbetsförmedlingens insats *individuellt pedagogiskt stöd vid utbildning*¹⁸. SKR tror att insatsen kan vidgas till att omfatta fler. Detta skulle också underlätta för kommunerna att ta emot fler då individens förutsättningar för att klara en utbildning ökar.
- **Skyndsamt säkrar att samarbete och informationsutbyte om individer sker mellan Arbetsförmedling, kommun och fristående aktör.** SKR anser att det måste finnas en struktur för samarbete och för hur systemet ska tillämpas i praktiken. Detta för att t.ex. kunna planera utbildningsutbud och kunna planera samt följa individens progression. Det behövs förutsättningar för smidig, individanpassad samverkan som är anpassad till digitalt stödda arbetssätt. För att anvisningssystemet ska fungera i praktiken krävs tvåvägs informationsflöden mellan berörda parter, och samarbete kring övergången mellan Arbetsförmedlingen och komvux. Det samma gäller för fristående aktörer.
- **Utvärderar Arbetsförmedlingens arbete med uppdraget att anvisa individer till reguljära studier, dess resultat och effektivitet.** SKR anser att det är angeläget att följa upp effektiviteten i anvisningssystemet och hur väl Arbetsförmedlingen lyckas med sitt uppdrag. En uppföljning är nödvändigt för att dels följa elevernas genomströmning i utbildning, dels för att vid behov kunna göra justeringar samt identifiera eventuella utvecklingsområden. SKR ser en risk att den avsedda effekten av regeringens initiativ annars kommer att utebli.

¹⁷ SKR (2019). Skrivelse med anledning av det allvarliga läget inom Arbetsförmedlingen.

¹⁸ Syftet med individuellt pedagogiskt stöd är att öka förutsättningarna för arbetssökande med funktionsnedsättning att klara en utbildning.

Individens försörjning

Ekonomiskt bistånd utgör en av grundpelarna i den svenska välfärden. Förutom att bedöma rätten till bistånd, är socialtjänstens uppgift att ge stöd till individen för att nå självförsörjning. Arbetslöshet är den vanligaste orsaken till att individer får ekonomiskt bistånd. Ekonomiskt bistånd är dock varken till sin utformning eller handläggning anpassat för att vara en arbetslöshetsersättning, det är ett bistånd enligt Socialtjänstlagen som baseras på hela hushållets behov av bistånd för att uppnå skälig levnadsnivå. Effekterna av covid-19-pandemin återstår att se och utvecklingen varierar över landet. Men många individer är arbetslösa och pandemin kan medföra ett ökat behov av ekonomiskt bistånd och att fler kan komma att behöva ekonomiskt bistånd under längre tid. SKR ser en förskjutning till att studier ska ske med aktivitetsstöd och kompletterande försörjningsstöd, vilket i praktiken innebär att kommunerna tar ansvar för individens försörjning i statens arbetsmarknads-politiska reformer. Det är viktigt att statliga ersättningar inte bidrar till glapp eller redan från start är på nivåer som inte går att leva på. För berörda individer är möjligheten att trygga sin försörjning under studietiden av avgörande betydelse.

SKR föreslår därför att regeringen:

- **Utredar möjligheten för individer att studera med aktivitetsstöd längre än 12 månader.** SKR anser att det även fortsättningsvis behöver finns alternativ till studiemedel från CSN för försörjning under studietiden. Målgruppen är heterogen och alla individer har inte möjlighet att söka studiemedel. Det finns dock flera yrkesutbildningar som är längre än 12 månader och här kan det vara en fördel om eleven har en sammanhängande ersättning.
- **Säkerställer att individens försörjning täckas av ett ändamålsenligt studiemedelssystem som bygger på individens behov av försörjning och inte hushållets.** SKR anser att det är viktigt att värna att ekonomiskt bistånd är ett sistahandsalternativ för tillfälliga ekonomiska svårigheter, inte en studiefinansiering.
- **Genomför en bred översyn av ekonomiskt bistånd.** SKR välkomnar att regeringen har aviserat en utredning om ekonomiskt bistånd och har i en skrivelse framfört krav på att den utredningen behöver blir bred så att ekonomiskt bistånd kan återgå till att vara ett tillfälligt stöd vid korta perioder av försörjningsproblem

Referenser

Arbetsförmedlingen (2021). *Arbetsökande med ekonomiskt bistånd. Analys 2021:12.*

Arbetsförmedlingen (2021). *Arbetsmarknadsutsikterna, våren 2021. Utvecklingen på arbetsmarknaden 2021–2022. Analys 2021:13.*

Arbetsförmedlingen (2021). *Fler anvisningar till reguljär utbildning. Återrapport 2021. Akt Af-2021/0026 4333.*

Arbetsförmedlingen (2021). *Omvärldsrapport 2021. Digitalisering, demografi och arbetsmarknadspolitik. Af-2020/0051 1254.*

Arbetsförmedlingen (2021). [Pandemin får strukturuomvandlingen att accelerera. Rapportdatum 2021-03-29.](https://arbetsformedlingen.se/statistik/analyser-och-prognoser/analys-och-utvardering/pandemin-far-strukturumvandlingen-att-accelerera) <https://arbetsformedlingen.se/statistik/analyser-och-prognoser/analys-och-utvardering/pandemin-far-strukturumvandlingen-att-accelerera>

[Försäkringskassans \(2021\). Hemsida Om du deltar i ett program hos Arbetsförmedlingen.](https://www.forsakringskassan.se/!ut/p/z0/IYsxDsIwDADfwpDRShAbW4X4ACwVC3KJaa02duS45ftU4gWMp7uLj9jHh-DGIzqr4LJz_3mVc0WfwwHUhXRRcRK_X583a1W18UYhVeMNVZK1kNAG8tZ0Rsm70gJ5hUyLowEDuUM1HQ0LTNrgV7_VCuWFZSQJydbBeIa_z1jn7vAFX3wQhw!!/)

https://www.forsakringskassan.se/!ut/p/z0/IYsxDsIwDADfwpDRShAbW4X4ACwVC3KJaa02duS45ftU4gWMp7uLj9jHh-DGIzqr4LJz_3mVc0WfwwHUhXRRcRK_X583a1W18UYhVeMNVZK1kNAG8tZ0Rsm70gJ5hUyLowEDuUM1HQ0LTNrgV7_VCuWFZSQJydbBeIa_z1jn7vAFX3wQhw!!/

Nationellt centrum för svenska som andraspråk (2021). *Att utveckla en integrerande språk- och yrkesdidaktik. SU-161-0188-21*

Regeringens proposition 2020/21:1. *Budgetproposition för 2021. Utgiftsområde 16.*

[Regeringen \(2020\). Presentationsbilder från pressbriefing om utbildning till jobb, 03 september.](https://www.regeringen.se/4a4d14/contentassets/1c5af7986cd543b9b15d75de72e0025d/200902-ae-me-en-pressbrief-slugiltig.pdf)

<https://www.regeringen.se/4a4d14/contentassets/1c5af7986cd543b9b15d75de72e0025d/200902-ae-me-en-pressbrief-slugiltig.pdf>

[Skolverket. Rätt, behörighet och antagning till komvux på gymnasial nivå.](https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/ratt-behorighet-och-antagning-till-komvux-pa-gymnasial-niva)

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/ratt-behorighet-och-antagning-till-komvux-pa-gymnasial-niva>

SOU (2018). *En andra och en annan chans – ett komvux i tiden*. SOU 2018:71. Utbildningsdepartementet.

[Sveriges Kommuner och Regioner \(2019\). SKR \(2019\). Skrivelse med anledning av det allvarliga läget inom Arbetsförmedlingen.](https://skr.se/download/18.42336a32177c8ab158d44df9/1615393927424/07-19-01561-Skrivelse-Arbeitsmarknadspolitik.pdf)

<https://skr.se/download/18.42336a32177c8ab158d44df9/1615393927424/07-19-01561-Skrivelse-Arbeitsmarknadspolitik.pdf>

Sveriges Kommuner och Regioner (2020). *Kommunala perspektiv på arbetsmarknadspolitiken 2020*. Redovisning av enkätundersökning.

[Sveriges Kommuner och Regioner \(2021\). Inspel till aviserad utredning om ekonomiskt bistånd.](https://skr.se/download/18.71b542201784abfbf7a63ffd/1617274421328/WEBB-21-00040-10-SKR-Skrivelse-Inspel-till-aviserad-utredning-om-ekonomiskt-bistand.pdf)

<https://skr.se/download/18.71b542201784abfbf7a63ffd/1617274421328/WEBB-21-00040-10-SKR-Skrivelse-Inspel-till-aviserad-utredning-om-ekonomiskt-bistand.pdf>

Utredningen KLIVA (2019), *På väg – mot stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk*. Promemoria.

Anvisad att söka till reguljära studier och sen då?

Förslag till hur fler vuxna ska fullfölja en utbildning och komma i arbete

I syfte att fler arbetssökande ska etablera sig på arbetsmarknaden har Arbetsförmedlingen i uppdrag att anvisa betydligt fler arbetslösa att söka till reguljära studier vilket oftast handlar om studier inom komvux. Syftet med rapporten är att ge en bild av hur anvisningssystemet fungerar i praktiken. Utifrån resultatet av olika undersökningar ser SKR att det behöver vidtas ytterligare åtgärder för hur anvisning inom arbetsmarknads- och utbildningspolitiken kan förbättras så att fler individer kan fullfölja en utbildning och komma i arbete.

Upplysningar om innehållet
Roy Melchert, roy.melchert@skr.se

© Sveriges Kommuner och Regioner, 2021
ISBN: 978-91-7585-942-2